

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/26
6100 S. HMK/61-69

T.C.
YARGITAY
HUKUK GENEL KURULU

Esas No. 2023/10-1047

Karar No. 2025/259

Tarihi: 30.04.2025

●DAVANIN İHBARI
●FERİ MÜDAHİL
●DAVADA TARAF SIFATI BULUNMAYAN VE HAKKINDA HÜKÜM KURULMAYAN DOLAYISIYLA TEMYİZ HAKKI BULUNMAYAN İHBAR OLUNANIN BOZMA İLÂMINA KARŞI BEYANININ HÜKÜM İFADE ETMEYECEĞİ

ÖZETİ: Mevzuatta yerini anılan hükümlerde bulan ihbar, genel ifadeyle görülmekte olan bir davada taraflardan birisinin kendisine yardım etmek üzere davaya müdahalesini sağlamak amacıyla üçüncü kişiye davanın duyurulmasıdır. Bu durum tarafın davayı kaybetmesi hâlinde üçüncü bir kişiye rücu hakkı olduğu veya üçüncü kişinin kendisine karşı bir dava açmasından endişe edeceği hâllerde söz konusu olur. Davayı üçüncü kişiye ihbar eden taraf, bununla öncelikle üçüncü kişinin davaya kendisi yanında fer'i müdahil olarak katılmasını ister ancak üçüncü kişi ihbara rağmen katılmazsa, katılsaydı neticede hasıl olacak olan müdahalenin etkisine muadil bir etkiyi salt ihbarla yaratmış olur. Bu nedenle kendisine ihbarda bulunulan kişi, ilk davada verilen hükmün kendisine karşı açılan ücu davasında etkisi olmayacağını ve ihbarda bulunan kişinin davayı iyi yürütmediğini, davanın onun aleyhine sonuçlandığını ileri süremez (Hakan Pekcanitez, Muhammet Özkes, Mine Akkan,

Hülya Taş Korkmaz, Medeni Usûl Hukuku, Cilt I, 15.Baskı, İstanbul 2017, s.738 vd.).

Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde, kamu düzenine ilişkin bozma nedeni bulunmayan eldeki davada taraf sıfatı bulunmayan ve hakkında hüküm kurulmayan dolayısıyla temyiz hakkı bulunmayan ihbar olunan Bodrum Belediyesi vekilinin bozma ilâmına karşı beyanının hüküm ifade etmeyeceği açık olup davanın tarafı olan davacı ve davalılar vekillerinin bozma ilâmına uyulmasını talep etmeleri karşısında direnme kararı verilemeyeceği kabul edilmelidir.

1. Taraflar arasındaki rücu tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda Bodrum İş Mahkemesince verilen asıl davanın kabulüne, birleşen davanın reddine ilişkin karar davacı Sosyal Güvenlik Kurumu ile davalılar Enver Akın ve Yasemin Ayşe Aslan vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 10. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Mahkemece Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

2. Direnme kararı davacı Sosyal Güvenlik Kurumu ile davalılar Enver Akın ve Yasemin Ayşe Aslan vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

3. Hukuk Genel Kurulunca dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği düşünüldü:

A. Ön Sorun

4. Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında işin esasının incelenmesinden önce, direnme kararında ihbar olunan olarak gösterilen Bodrum Belediyesi vekilinin bozma ilâmına karşı beyanının hüküm ifade edip etmeyeceği, buradan varılacak sonuca göre Bodrum Belediyesi dışındaki tüm tarafların bozma ilâmına uyulmasını talep etmesi karşısında Mahkemece direnme kararı verilip verilemeyeceği, buna göre de direnme kararının usulden bozulmasının gerekip gerekmediği hususu ön sorun olarak tartışılıp değerlendirilmiştir.

B. Gerekçe

5. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) geçici 3. maddesi uyarınca somut olayda uygulanması gereken 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun (HUMK) 429. maddesi hükmüne göre hâkim, Yargıtayın bozma kararı üzerine tarafları duruşmaya çağırıp dinledikten sonra bozma ilâmına uyulup uyulmayacağına karar verir.

6. Mahkeme kural olarak Yargıtayın bozma kararına uyup uymamak konusunda tarafların düşünce ve istekleri ile bağlı olmayıp bu yönden serbest davranma, uyma ya da direnme kararı verme yetkisine sahiptir.

7. Diğer taraftan çekişmeli yargıda bozma nedenlerinin kamu düzenine ilişkin ve dolayısı ile hâkimin kendiliğinden (resen) göz önünde bulundurması gereken sebeplerden olmaması hâlinde taraflar veya vekilleri bozma kararına uyulmasını istemişlerse artık mahkeme önceki kararda direnemez. Zira bozmaya uyulması talep edilmekle artık bozma lehine olan taraf yararına usuli kazanılmış hak doğmuş olur.

8. Mülga HUMK'da ve hâlen yürürlükte olan HMK'da *usuli kazanılmış hak* kavramına ilişkin açık bir hüküm bulunmamaktadır.

9. Bu kurum davaların uzamasını önlemek, hukuki alanda istikrar sağlamak ve kararlara karşı genel güvenin sarsılmasını önlemek amacıyla Yargıtay uygulamaları ile geliştirilmiş, öğretilde kabul görmüş ve usul hukukunun vazgeçilmez ana ilkelerinden biri hâline gelmiştir. Anlam itibarıyla bir davada, mahkemenin ya da tarafların yapmış olduğu bir usul işlemi ile taraflardan biri lehine doğmuş ve kendisine uyulması zorunlu olan hakkı ifade etmektedir.

10. Türk Hukuk Lûgatında da *“kazanılmış hak”* daha önce yürürlükte olan hükümlere göre bir kişi yararına kazanılmış olan hak şeklinde ifade edilmiştir (Türk Hukuk Lûgati, Cilt I, Ankara 2021, s. 676).

11. Bu bağlamda aleyhine verilen bozma kararını benimsemek suretiyle bozma kararına uyulmasını isteyen tarafın bu kabulü, hukuki sonuç doğuracak nitelikte olup bozma hükümlerinin yerine getirilmesi konusunda bozma kararı lehine olan taraf yararına usule ilişkin kazanılmış hak oluştuğunun kabulü gerekir.

12. Böyle bir durumda mahkemenin, bozmayı kabul yönündeki bu irade açıklamasını nazara almadan kazanılmış hakkı ihlâl ederek direnme kararı vermesi mümkün değildir.

13. Bu aşamada davanın ihbarıyla ilgili yasal düzenlemeler ile konuya ilişkin kavramların ortaya konulmasında yarar bulunmaktadır.

14. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 61. maddesinin 1. fıkrasına göre *“Taraflardan biri davayı kaybettiği takdirde, üçüncü kişiye veya üçüncü kişinin kendisine rücu edeceğini düşünüyorsa, tabkikat sonuçlanıncaya kadar davayı üçüncü kişiye ibbar edebilir”* ve 63. maddeye göre de *“Dava kendisine ibbar edilen kişi, davayı kazanmasında hukuki yararı olan taraf yanında davaya katılabilir”*.

15. Anılan Kanun'un 64. maddesi yollamasıyla işlerlik kazanan 69. madde ise;

“Müdabilin de yer aldığı asıl davada hüküm, taraflar hakkında verilir.

Fer'î müdabilin, tarafla rücu ilişkisinde, asıl davadaki uyumsuzluk hakkında yanlış karar verildiği iddiası dinlenilmez. Ancak, müdabil, zamanında ibbar yapılmadığı için davaya geç katıldığını veya yanında katıldığı tarafın iddia ve savunma imkânlarını kullanmasını engellediğini ya da kendisince bilinmeyen iddia ve savunma imkânlarının, tarafın ağır kusuru sebebiyle kullanılmadığını belirterek, yanında katıldığı tarafın yargulamayı hatalı yürüttüğünü ileri sürebilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

16. Mevzuatta yerini anılan hükümlerde bulan ihbar, genel ifadeyle görülmekte olan bir davada taraflardan birisinin kendisine yardım etmek üzere davaya müdahalesini sağlamak amacıyla üçüncü kişiye davanın duyurulmasıdır. Bu durum tarafın davayı kaybetmesi hâlinde üçüncü bir kişiye rücu hakkı olduğu veya üçüncü kişinin kendisine karşı bir dava açmasından endişe edeceği hâllerde söz konusu olur. Davayı üçüncü kişiye ihbar eden taraf, bununla öncelikle üçüncü kişinin davaya kendisi yanında fer'i müdahil olarak katılmasını ister ancak üçüncü kişi ihbara rağmen katılmazsa, katılsaydı neticede hasıl olacak olan müdahalenin etkisine muadil bir etkiyi salt ihbarla yaratmış olur. Bu nedenle kendisine ihbarda bulunulan kişi, ilk davada verilen hükmün kendisine karşı açılan rücu davasında etkisi olmayacağını ve ihbarda bulunan kişinin davayı iyi yürütmediğini, davanın onun aleyhine sonuçlandığını ileri süremez (Hakan Pekcanitez, Muhammet Özekes, Mine Akkan, Hülya Taş Korkmaz, Medeni Usûl Hukuku, Cilt I, 15.Baskı, İstanbul 2017, s.738 vd.).

17. Dava üçüncü kişiye ihbar edilse dahi hüküm ancak davanın tarafları hakkında kurulabilir (HMK, m.26 ve 297) ve kanun yollarına başvurma hakkı da davanın taraflarına aittir. Bununla birlikte, bir davada davanın tarafı olmayan üçüncü kişi hakkında hüküm verilmişse, üçüncü kişi hükmün kendisine ilişkin bölümünü temyiz edebilecektir (Baki Kuru, Hukuk Muhakemeleri Usulü, Cilt V, 6.Baskı, İstanbul 2001,s. 4566-4567).

18. Somut olayda Mahkemece 15.09.2021 tarihli ikinci bozma kararı sonrası yapılan duruşmalarda asıl ve birleşen davalarda davacı Kurum ile davalılar E. A, Y A ve S A vekilleri bozma ilâmına uyulmasını talep ettiği, direnme kararında ihbar olunan olarak gösterilen ve hakkında hüküm kurulmayan Bodrum Belediyesi vekili ise 09.12.2021 tarihli duruşmada “..Bozma konusunda takdir mahkemenindir..”; 03.02.2022 tarihli duruşmada “..Önceki beyanlarımızı tekrar ederiz, davanın reddine karar verilsin..”; 31.03.2022 tarihli duruşmada ise “..Bozma ilâmına katılıyoruz, aleyhimize hüküm kurulmasın..” şeklinde beyanda bulunduğu, Mahkemece direnme kararı verildiği anlaşılmıştır.

19. Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde, kamu düzenine ilişkin bozma nedeni bulunmayan eldeki davada taraf sıfatı bulunmayan ve hakkında hüküm kurulmayan dolayısıyla temyiz hakkı bulunmayan ihbar olunan Bodrum Belediyesi vekilinin bozma ilâmına karşı beyanının hüküm ifade etmeyeceği açık olup davanın tarafı olan davacı ve davalılar vekillerinin bozma ilâmına uyulmasını talep etmeleri karşısında direnme kararı verilemeyeceği kabul edilmelidir.

20. Hâl böyle olunca direnme kararı yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı usulden bozulmalıdır.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davacı Sosyal Güvenlik Kurumu ile davalılar Enver Akın ve Yasemin Ayşe

Aslan vekillerinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Geçici 3. maddesine göre uygulanmakta olan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 429. maddesi gereğince usulden **BOZULMASINA**,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatıranlara geri verilmesine,
Bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına,
Karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere,
30.04.2025 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.